Internet ako moderné médium a jeho využitie v školstve (výsledky prieskumu)

Ing. Mário Jurik

Univerzita sv. Cyrila a Metóda v Trnave, Fakulta masmediálnej komunikácie

e-mail: jurik@fedu.uniba.sk

Abstrakt

Internet predstavuje najväčšiu globálnu celosvetovú počítačovú sieť, ktorá sa zrodila v akademickom svete a postupne prenikala do všetkých oblastí nášho života. Stal sa bezodnou studnicou informačných zdrojov, nástrojom zábavy, ovplyvnil spôsob komunikácie a posunul ju do úplne inej roviny. Pre podnikateľskú prax sa stal Internet nevyhnutnosťou. V tomto príspevku sú prezentované výsledky dotazníka, ktorý bol zameraný na využívanie Internetu a jeho jednotlivých služieb žiakov jednej nemenovanej strednej školy. Prieskum mapoval ako a ako často žiaci využívajú toto médium, nakoľko sa stal ich súčasťou a ako ovplyvňuje ich život. Niektoré otázky v dotazníku boli venované aj bezpečnostným otázkam spojeným s používaním Internetu.

Kľúčové slová: Internet, e-komunikácia, informácie, školstvo, Chat

Abstract

Internet is world largest computer network, which was born in academic world and then spread to all life areas. It is now endless informations source, entertainment source, it also changed communication style and its level. For business practice, Internet is a necessity. In this article there are presented results of questioner focused on Internet usage by the pupils of one of the secondary schools. This research maps the way and the frequency of this media usage, which become part of their lives. Some of the questions are devoted to security of the Internet usage.

Key words: Internet, E- communication, Informations, Education, Chat

ÚVOD

Požiadavky na zmeny vo výchove sa neobjavili bez príčiny. Koniec 20. storočia znamenal prudký rozvoj výpočtovej techniky, ako i celosvetovej počítačovej siete Internet, ako dôsledok premien, ktorými prechádzajú všetky vyspelé krajiny, a ktoré označujeme pojmom „informačná revolúcia“. Tak škola, ako i pedagógovia musia poznatky informačnej revolúcie využívať na obohatenie a skvalitnenie vyučovacieho procesu. Znamená to, že výpočtová technika sa musela stať v ich živote bežným nástrojom, ktorého služby využijú na komunikáciu, so študentmi, kolegami na získanie informácií, ale i na prezentovanie svojej práce.

Vzhľadom na to, že som niekoľko rokov pôsobil ako učiteľ na základnej a neskôr na strednej škole, pohyboval som sa medzi našou mládežou, ktorej neoddeliteľnou súčasťou života je práve Internet, uskutočnil som na nemenovanej strednej škole prieskum, prostredníctvom ktorého som chcel zistiť nakoľko skutočne žiaci využívajú toto médium, aké služby Internetu využívajú a čo pre nich Internet ako komunikačné médium znamená.

VÝSLEDKY PRIESKUMU VYUŽÍVANIA SLUŽIEB INTERNETU

Cieľová skupina respondentov bola vybraná na základe cieľa prieskumu. Sú to žiaci strednej školy vo vekovom rozmedzí 15 až 17 rokov. Bolo rozdaných 100 dotazníkov. Po vytriedení a vyradení niektorých dotazníkov (dotazníky neúplne vyplnené, alebo dotazníky vyplnené respondentov, ktorí majú 18 a viac rokov), zostala vzorka 86 dotazníkov. Na získanie údajov bol použitý dotazník s 29 otázkami, ktorý bol rozdelený na dve časti: Internete a Chat. V tomto príspevku sú prezentované výsledky z prvej časti tohto prieskumu – Internet. Dotazník bol distribuovaný v papierovej forme. Dotazník bol rovnako vytvorený v elektronickej podobe, ktorý bol použitý na spracovanie výsledkov.

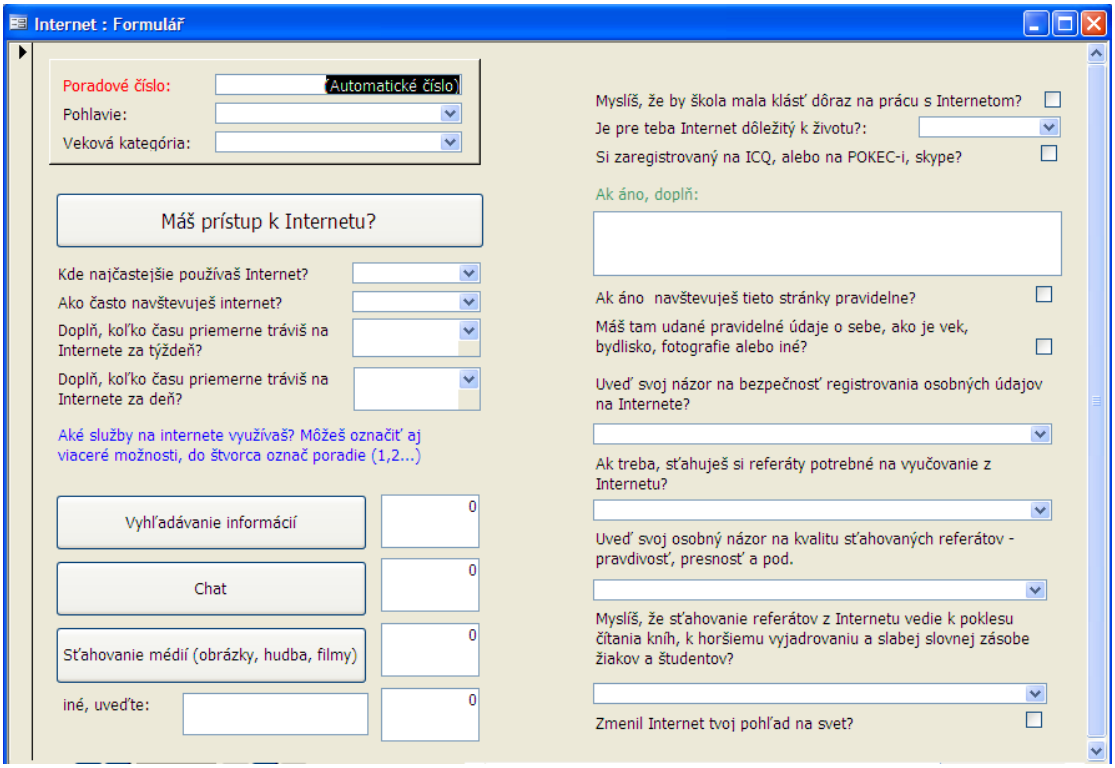

Obr. č. 1: Elektronická podoba dotazníka

Ako už bolo spomenuté, celkový počet respondentov bol 86. Z tejto vzorky bolo 34 chlapcov a 52 dievčat. Do testu bolo zapojených 19 15-ročných, 29 16-ročných a 38 17-ročných študentov.

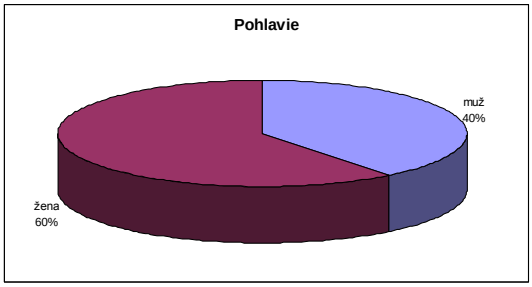

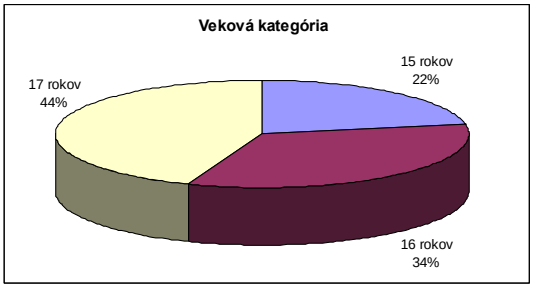

Graf 5.1 a 5.2: Rozdelenie respondentov podľa pohlavia a veku.

V podstate môžeme konštatovať, že všetci respondenti majú prístup k Internetu, pretože aj 6 žiakov, ktorí nemajú prístup pravidelní, t.j. nemajú internetové pripojenie doma, alebo nenavštevujú hodiny Informatiky v počítačovej učebni, majú túto možnosť buď počas prestávok, alebo u kamaráta/kamarátky, prípadne navštíviť internetovú kaviareň.

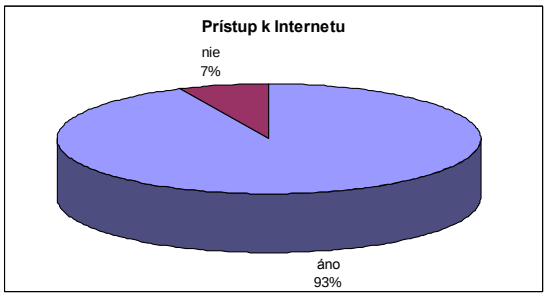

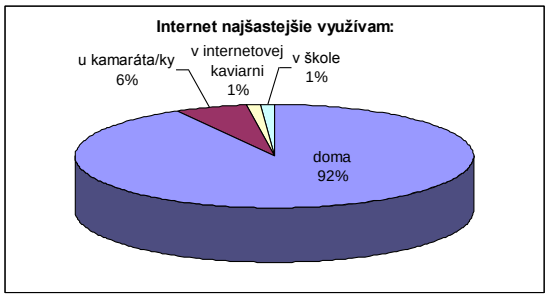

Graf 5.3 a 5.4: Možnosti prístupu k Internetu

Ako možno vidieť na našej vzorke respondentov (graf č. 5.5), väčšina dnešnej mládeže trávi čas na Internete každý deň. V priemere je to ***viac ako 13 hodín týždenne***. Na doplňujúcu otázku: „Koľko času trávia pri Internete denne?“, väčšina odpovedala, že ***viac ako 4 hodiny denne***. Významnejšia skupina sú ešte odpovede „len občas“, ktorí sú pri Internete len „0 až 3 hodiny týždenne“. Je to prevažne skupina respondentov, ktorí nemajú doma internetové pripojenie.

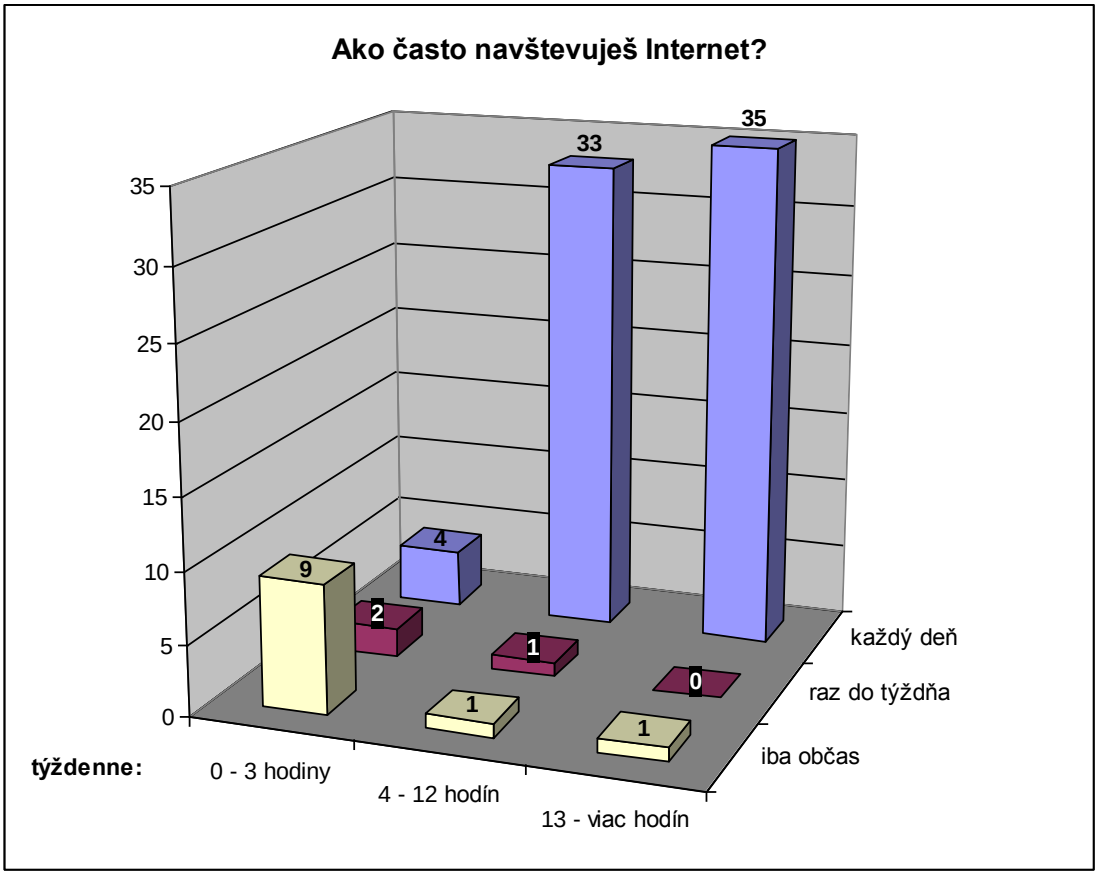

Graf 5.5: Čas strávený pri Internete

Z možností, ktoré Internet ponúka (respondenti mali možnosť označiť viacero odpovedí), najčastejšie je Internet využívaný na sťahovanie médií (obrázky, hudba, filmy..). Z hľadiska váhy však najväčšiu má, podľa odpovedí, Chat.

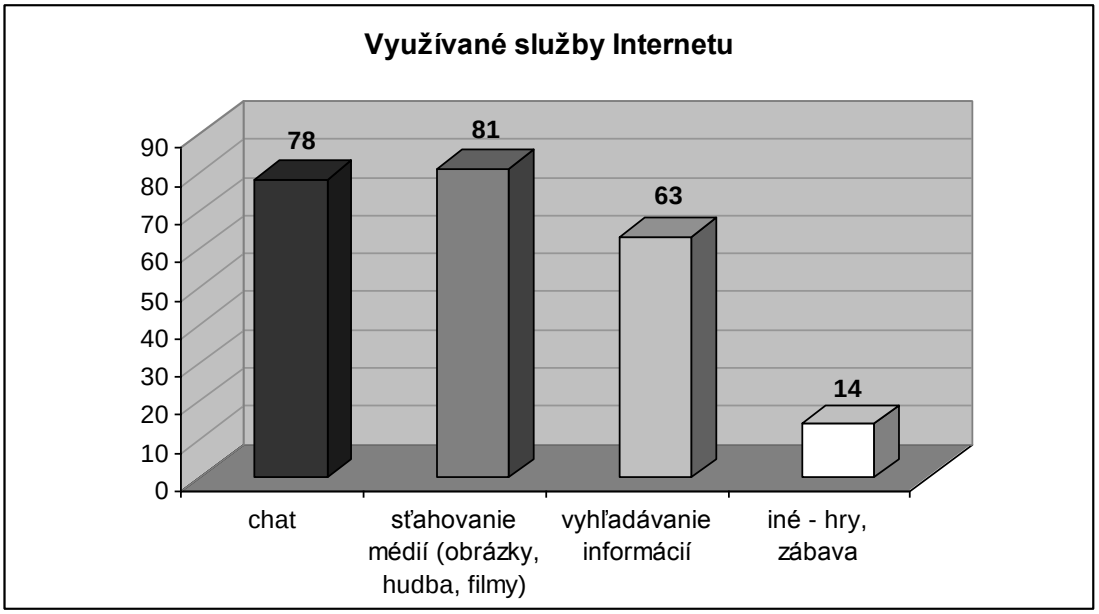

Graf 5.6: Využívanie služieb Internetu a ich váha: ■- 1, ■ – 2, ■ – 3, □ – 4

Ďalšia skupina otázok, na ktoré respondenti odpovedali, bola zameraná na využívanie Internetu v súvislosti so školou a vzdelávaním. Zaujímalo nás, či si myslia, že by mala škola klásť dôraz na prácu s Internetom. Až 91% odpovedí bolo kladných (graf 5.7), čo podľa nás súvisí s odpoveďami na koľko je Internet pre ich život dôležitý (graf 5.8).

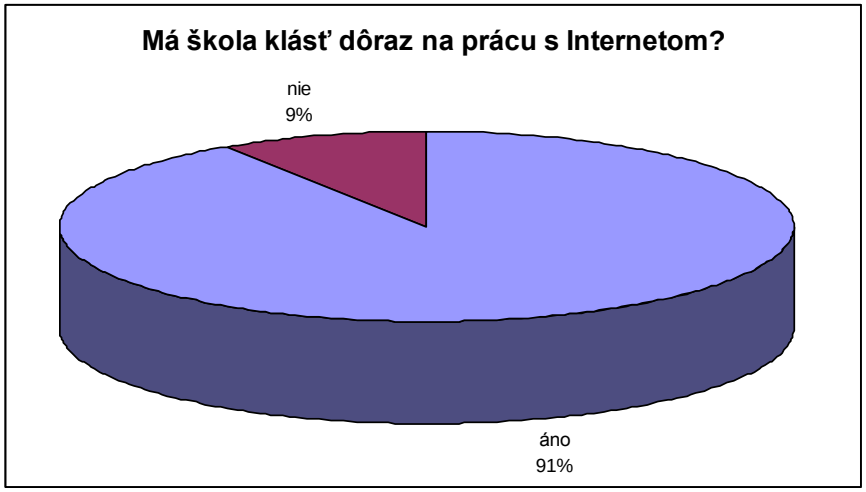

Graf. 5.7: Využívanie Internetu v škole

Na základe výsledkov môžeme konštatovať, že sa u dnešnej mládeže dá hovoriť o istej „závislosti“ na Internete, pretože podľa ich hodnotenia pre 84% z ich je Internet dôležitou, priam nevyhnutnou súčasťou ich života.

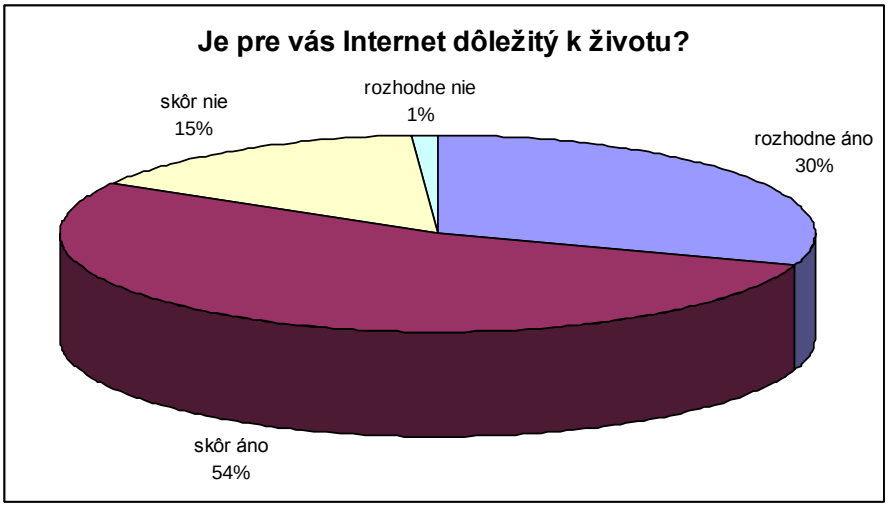

Graf 5.8: Dôležitosť Internetu

Táto závislosť vedie k pohodlnosti a postupne k neschopnosti samostatne uvažovať a formulovať vlastné názory. Je pohodlnejšie si vyhľadať vypracovaný referát, ako nájsť si materiály, a tie následne spracovať s vlastnými závermi (graf 5.9). Viac ako 2/3 respondentov sú z ich kvalitou spokojní (graf 5.10).

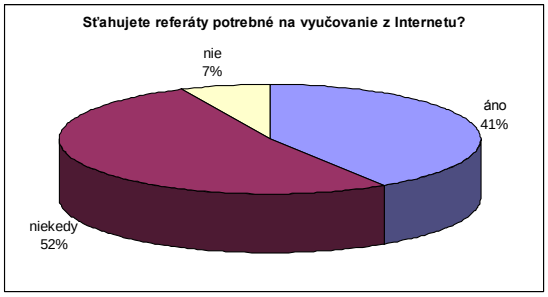

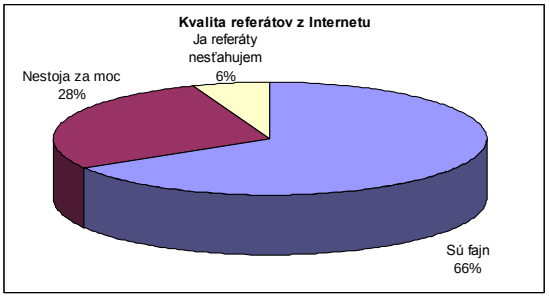

Graf 5.9 a 5.10: Sťahovanie referátov z Internetu a ich kvalita

Naše konštatovanie potvrdzuje aj skutočnosť, že až 50% odpovedajúcich žiakov si uvedomuje, že Internet má podiel na stálom poklese čítania kníh (graf 5.11) a výrazne ovplyvňuje ich pohľad na svet (graf 5.12).

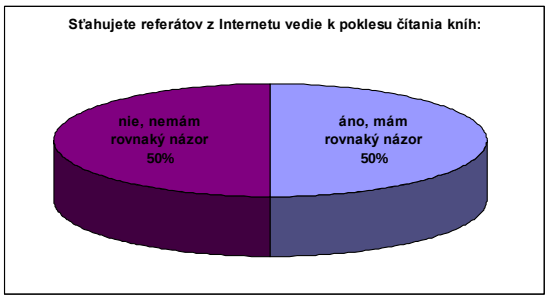

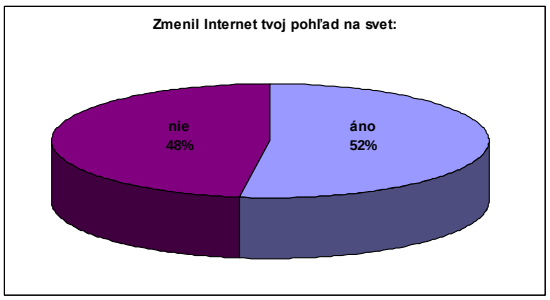

Graf 5.11 a 5.12: Vplyv Internetu na formovanie osobnosti

Ako sme už spomínali, z hľadiska váhy je pre respondentov najdôležitejší Chat. Ako ukázali výsledky, väčšina z nich je zaregistrovaná na ICQ, Pokec-i, skype...(graf 5.13). Až 83% z kladne odpovedajúcich navštevuje tieto stránky pravidelne, čo znamená každý, alebo takmer každý deň (graf 5.14).

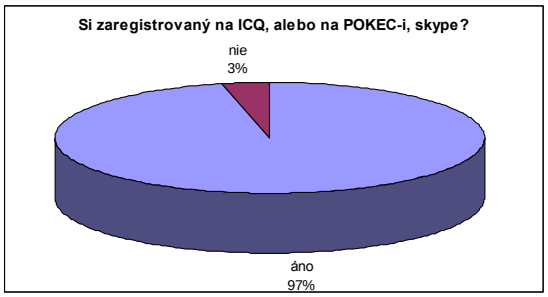

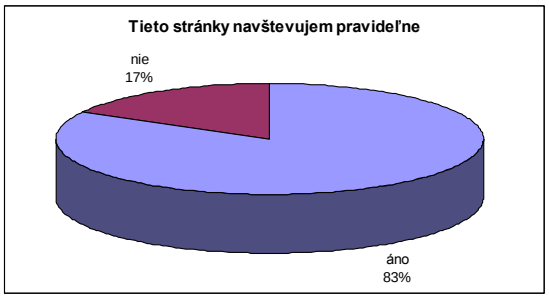

Graf 5.13 a 5.14: Využívanie služby Chat

S komunikáciou na Internete úzko súvisí aj pravdivé informácie (graf 5.15), a aký majú názor na bezpečnosť týchto osobných údajov. Ako vidno, väčšina tvrdí, že údaje o sebe uvádzajú pravdivé – až 78%. Pri vypĺňaní týchto formulárov problematika ochrany osobných údajov. Pri registrácii na jednotlivých chatových portáloch je užívateľ nabádaný k vyplneniu formulárov, kde má uviesť svoje osobné údaje, ktoré podliehajú zákonu o ochrane osobných údajov, ako je napríklad vek, pohlavie... Ďalej môže na stránke o sebe zverejniť údaje, prípadne fotografie, ktoré sú voľne dostupné ktorémukoľvek návštevníkovi tejto stránky.

Chceli sme preto vedieť, či žiaci uvádzajú o sebe sa však nad ich bezpečnosťou veľmi nezamýšľajú, dovolíme si dokonca tvrdiť, že tento problém ani nevnímajú (graf 5.16).

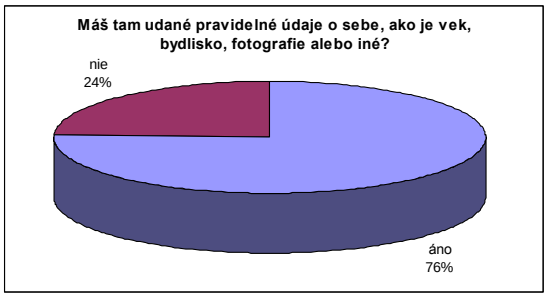

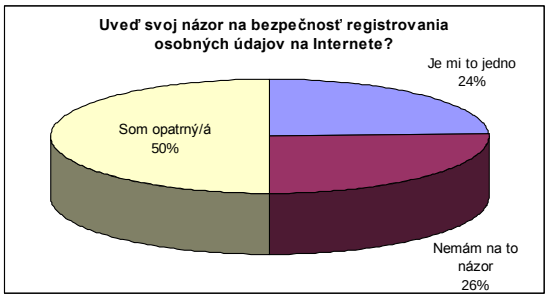

Graf 5.15 a 5.16: Zverejňovanie osobných údajov na Internete

ZÁVER

Je nepopierateľné, že moderné komunikačné nástroje, medzi ktorými hrá prím práve Internet, patria k modernému životu a je dobré, že sa stal prirodzenou súčasťou života našej mládeže. Jeho nezastupiteľné miesto je aj v školstve. So vzrastajúcimi záujmami o informácie, ktorých bezodnou studnicou Internet bezpochyby je, rastie i problém, ako tieto informácie správne vyučiť. V súčasnosti nie je možné ich zvládnuť ľudskou pamäťou a preto tak, ako i v ostatných sférach života, i v školstve sa pri práci s informáciami moderná výpočtová technika uplatní. Internet dokáže účinne pomáhať vo všetkých etapách práce s informáciami, treba však zvážiť mieru, kedy je toto médium ešte pracovný nástroj, prípadne nástroj zábavy a kedy sa stáva nástrojom závislosti.

LITERATÚRA

SZARKOVÁ, M A KOL.: *Komunikácia v marketingu*. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm, 2005. ISBN 80-225-2097-7